

Het is wel merkwaardig, dat bijkans alle maanvischvondsten in ons land plaats vonden in het begin van December. De zonderling gebouwde maanvisch ook wel molensteenvisch genoemd, behoort tot de orde der Vastkakigen en kan beschouwd worden als een overgespecialiseerde soort, die slechts zelden aan de Nederlandsche kust verdwaaft.

Januari 1927.

JAN P. STRIJBOS.

VOORJAARSVREUGD.

TEGENOVER het raam, dat mijn schrijftafel verlicht, staan in den tuin op een meter of 5 afstand, twee zilverlinden, ter wille van den priëelvorm, als treurboom gesnoeid: de jonge twijgen, die 's zomers uit de kroon naar boven groeien, worden daartoe 's winters weggesneden.

Bast van die twijgen dient ieder jaar een rooden eekhoorn voor 't stoffeeren (denk ik) van z'n nest. Telkens, in Februari komt hij (of zij?) geregeld ons vermaken met z'n onschuldig boomplunderen. Eerst bijt hij een ringetje uit de schors; dan, hangend aan de achterpooten, trekt hij de bast van den tak, die tegelijk opdraaiend tot een keurig rolletje (maar misschien doet de bast dat uit zichzelf?). Dan weer naar een andere tak en zoo bewerkt hij er drie of vier. Welk een vreugd der oogen verschaft toch de natuurlijke gratie en behendigheid van een dier in vrijheid! Dat spiedende kopje, die roerige pluimstaart! Soms neemt hij die rollen, saamgebundeld tot een groote bal in den mond mee naar den grooten ceder, die wat verder in den tuin staat, een van wier takken hij met een koenen sprong uit de linde bereiken kan, en verdwijnt er mee naar den tuin van de burens, aan den overkant van de straat, waar hij geloof ik, zijn nest heeft; hoe 't diertje dien vrij harden bast gebruikt, om zijn jongen in te koesteren hadden wij ons dikwijls afgevraagd.

Dezer dagen heeft hij zelf ons antwoord gegeven door pal voor onze oogen de bewerking van de grondstof te komen verrichten. Hij spleet de schors met de tanden (en nagels!) uiteen; het lint werd tot tien en twintig linten (denk ik) en eindelijk tot draden uiteengescheurd, daarna met de voorpootjes en den mond duchtig dooreengewoeld, en zeker met speeksel bewerkt. Eindelijk had hij een groote sponsachtige massa, die wel leek te zijn wat zeelui „werk” noemen, uitgeplozen touw; een massa wel 5 of 6 maal zoo groot in omvang als hijzelf met zijn staart er bij, en die hij vervolgens ging overbrengen naar elders, naar zijn nest blijkbaar. Van tak tot tak sleept hij den buit voort, die telkens vasthaakt aan twijgjes en dan behendig met rukken wordt losgepeuterd en voortgetrokken. 't Was alleraardigst, het diertje zoo ingespannen te zien werken.

Dat was gisteren morgen. Dien middag heeft de tuinman beide linden gesnoeid, en toen de eekhoorn van morgen terug kwam vond hij nog slechts kale blanke stompjes waar de malsche twijgen waren geweest. Teleurgesteld zeker, bleef hij geen minuut in dezen boom, liet zich langs den stam zakken, huppelde 't groote grasveld over en beklom een hooge berk achter in den tuin. Niet ver vandaar is de bladerhoop en de aanmaakplaats van teelaarde; de weggesnoeide twijgen waren daar neergeworpen om later te worden verbrand. Is hij daar toen nog zijn voorraad gaan aanvullen? Wij hebben hem toen niet willen volgen uit vrees hem te verjagen, maar van middag was een der twijgen van den hoop wit afgeschild. Dit kan een twijg zijn geweest die na 't schillen gesnoeid is geworden. Wij durven dus niet beslissen, of 't eekhoorentje z'n grondstof is gaan zoeken en gevonden heeft.

* * *

Aan de takken van een dezer zilverlinden hangen twee voederkastjes, geregeld gevuld met hennepzaad. Daar vliegt het maar al af en aan, soms drukker soms minder druk, maar den heelen dag, van zonsopkomst tot 't donker. Wel een tiental zwartkopmeezen en zwarte meezen, één koolmeezenpaar en een eenzame pimpelmees amuseeren ons den heelen dag met hun gefladder en getjilp. Ze morsen schandalig wanneer, de kastjes pas gevuld zijn. Voor elk graantje dat ze pikken, vallen er dan wel twee op den grond, zoo

driftig doen ze in hun haast; want soms zitten er vijf, zes vogels tegelijk op een huisje. De musschen doen er hun winst mee. Wel twintig of dertig trippelen al pikkend rond op de kiezel onder de huisjes, behalve nog een stuk of drie brutalen die mee durven op de huisjes en zich daar te goed doen. 't Roodborstje komt ook niet op de huisjes, maar eet met de musschen, zoo mak als hij overigens is. Komt een auto voorbij snorren, dan zijn de musschen in een oogwenk verdwenen en blijft de roodborst doordrustig in z'n eentje zitten, blijkbaar verbaasd over zooveel vreesachtigheid.

Een enkele zwarte lijster mengt zich soms tusschen de musschen, maar ook één slechts; de andere, evenmin als de spreeuwen, de kraaien of de eksters wagen zich zoo dicht bij huis; ze vliegen in de boomtoppen en stappen de grasvelden af. Een boomklever komt ook nog al eens op de huisjes; evenals twee beeldige fijne vogeltjes, wier naam ik niet weet, vleugels van boven groen, van onderen geel; staart blauw; wanneer ze opvliegen is het een schemer en schijn van zuiver goud. Maar vinnig dat ze zijn! Telkens vechten ze op den rand van 't voederhuisje met elkaar of met de meezen. Wat zijn het? Ik hoop, dat ze in den tuin hun nest gaan maken. Ze zijn er van 't jaar voor 't eerst.

Genève, 19 Februari 1927.

BOISSEVAIN.

NIEUWE PLANTENSOORTEN EN VARIETEITEN GEVONDEN IN NEDERLAND IN 1926.

In deze lijst, en evenzoo in de volgende, zijn de volgende verkortingen gebruikt. P. Jansen te Amsterdam (J.), J. Kern te Nijmegen (Ke.), A. W. Kloos Jr. te Dordrecht (K.), B. Reichgelt te Nijmegen (R.), J. L. van Soest te 's Gravenhage (So.), C. G. G. J. v. Steenis te Utrecht (St.) en W. H. Wachter te Rotterdam (W.):

- Muhlenbergia mexicana* Trin. Veghel (Ke., R.).
Briza media var. *major* Peterm. Neerbosch (So., Ke., R.).
 " " " *albida* Lej. Neerbosch (So., Ke., R.).
Poa trivialis var. *pallescens* Stebl. et Volkart. Nijmegen (Ke., R.).
Festuca arundinacea genuina multiflora Sonder. Ooi (Ke., R.).
Gymnadenia conopsea var. *ornithis* Spr. Bunde, 1924 (K.).
 " " " \times *Orchis maculatus*. (Orchigymnadenia Legrandiana G. Camus), de Grebbe (Florschütz, Sipkes, Varossieau, K.).
Polygonum Carey Olney. Westknollendam, 1925 (K.).
Chenopodium Berlandieri var. *Zschackei* Murr. Arnheemsche gasfabriek (So.).
Amarantus caudatus leucospermus Thell. Dordrecht, 1925 (K.).
Spergularia platensis Fenzl. Wormerveer, 1923 (K.).
Stenophragma Thalianum m. *prolifer*. Schoorl (Joh. S. Kloos).
Sinapis arvensis, var. *genuina* Godr. f. *stricta* Celak., f. *leiocarpa* Gaudin en f. *orientalis* Godr. Rotterdam, 1925 (K.).
Sinapis arvensis, var. *genuina* Godr. f. *normalis* Thell., f. *leiocarpa* Gaudin en f. *orientalis* Godr. Rotterdam, 1925 (K.).
Sinapis arvensis, var. *Schkuhriana* Hagenb. f. *hirsuta* Beck. Wormerveer, 1925 (K.).
Viola hirta f. *pet. dilutius roseolo-violaceis*. Velzeroord (St.).
 " *Wychensis* Kl. Wychen (Joh. Jansen, Ke., R.).
 " *tricolor arvensis* \times *maritima*. Noordwijkerhout, 1925 (K.).
 " *arvensis* var. *Gothlandica*. Leiden, Winterswijk, 1925 (Un.), Nijmegen (Joh. Jansen).
Euphorbia epithymoides Jacq. Bergen (N.-H.), 1922 (K.).
Daucus aureus Desf. Wormerveer, 1924 (K.).
Torilis Anthriscus anders. *ucranica* Thell. Wormerveer, 1923 (K.).
Smyrniolum perfoliatum L. Weert, 1917 (Ver Straeten).
Oenothera pumila L. Wormerveer, 1923 (K.).
Gaura angustifolia Michx. Deventer, 1923 (K.).
Medicago sativa var. *gracilis* nov. var. Wormerveer, 1923 (K.).
Astragalus hamosus var. *buceras* Rouy. Wormerveer, 1925 (K.).